

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER

UTSTEDT

Driftstap

Nyheter og endringer

Forsikringsoversikt

Forsikringsbevis

Fellestdekninger / Generelle vilkår

Erstatningsregler

Hva er forsikret

Forsikringssum

Egenandel

Forsikringssted
Som for bygning(er)/eiendeler forsikret i Gjensidige Forsikring ASA

Forsikringen dekker

Driftstap

- Brann
- Vann
- Tyveri/ran

Driftstap ved stans/reduisert drift som følge av erstatningsmessig skade.

- Ansvarstid måneder
- Karenstid timer

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede må gjøre for å forebygge skader - se til slutt i forsikringsbeviset

Dersom dette ikke overholdes, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11
Sikrede er foretaket nevnt i forsikringsbeviset, personer eller organer som kan forplikte foretaket, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid, personer som utfører arbeid av ledende art, arbeidsledere eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen foretaket.

Pris

kr

Frist for å melde skade

Skade/krav skal meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede / den som har rett til erstatningen, fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Klagemuligheter

Dersom det er noe du ikke er fornøyd med, kan du kontakte

- Gjensidiges Kundeombud
- Finansklagenemnda

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER

UTSTEDT

Driftstap

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)?	- Forsikringstaker	
Hvor gjelder forsikringen?	- På forsikringsstedet - I Norge for naturskadeforsikring	- Driftstap som følge av skade under transport
Hva er forsikret?	<ul style="list-style-type: none"> - Driftstap ved stans eller innskrenkninger i driften som alene skyldes <ul style="list-style-type: none"> - erstatningsmessig skade inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden - at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert ved erstatningsmessig skade som er inntruffet på eller i umiddelbar nærhet av forsikringsstedet, eller som følge av redningstiltak etter FAL § 6-4. Tap som følge av at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert eller som følge av naturskade, erstattes inntil forsikringssummen, maksimalt kr 10 000 000 per kunde. - Lønn til ansatte i oppsigelsestiden etter erstatningsmessig skade i henhold til arbeidsmiljølovens § 15-3, punkt 10 - Driftstap inklusive lønn til ansatte som følge av at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert og som følge av naturskade, erstattes inntil forsikringssummen, maksimalt kr 10 000 000 per kunde 	<ul style="list-style-type: none"> - Tingskade - Økte finansieringskostnader - Driftstap som følge av skade på maskin, inventar og løsøre som ikke er eiet, leiet, leaset eller lånt av forsikringstaker - Lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale i henhold til lov eller utover det som blir erstattet som del av erstatning for driftstap - Driftstap relatert til kryptovaluta og tap av kryptovaluta - Den delen av driftstapet som er en følge av at driften hindres eller sinkes på grunn av: <ul style="list-style-type: none"> - forbedring, utvidelse eller andre endringer enn slike som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige - forskrifter for utbedring av tingskaden - manglende arbeidskraft til driften - ufullstendig tingforsikring - utilstrekkelig eller manglende finansiering - utilstrekkelig forsikring for rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver og lignende, også elektroniske - at reparasjons-/gjenanskaffelsestid forlenges på grunn av forhold sikrede har råderett over. - Krav fra kunder og andre tredjemenn, når kravet skyldes manglende eller forsinket/uteblitt levering av varer eller tjenester - KILE-kostnader eller tap som følge av KILE hos forsikringstaker eller hos forsikringstakerens kunder, leverandører eller andre forsikringstakeren kan bli ansvarlig overfor (KILE betyr "kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi"). - Driftstap som skyldes skade på luftfartøy, båt, motorvogn, arbeidsmaskin og deler til disse - Driftstap som skyldes skade på tilhenger/ arbeidsredskap til arbeidsmaskin/motorvogn - Driftstap i tilknytning til husdyr- og planteproduksjon og produksjon av levende fisk
Hvilke skader?	<ul style="list-style-type: none"> - Driftstap - Driftstap i ansvarstiden som følge av: <ul style="list-style-type: none"> - Brann 	<ul style="list-style-type: none"> - Driftstap som følge av: <ul style="list-style-type: none"> - skade som andre enn sikrede er pliktig til og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale. Reises krav mot Gjensidige, kan sikrede pålegges å la spørsmålet, om det foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves for retten. Gjensidige betaler kostnadene ved søksmålet. - utgifter til vedlikehold og forbedringer

Driftstap

	Dekkes	Dekkes ikke
	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrisk fenomen som rammer elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning inntil 1000 Volt. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær - Nedsoting fra ildsted - Direkte lynnedslag - Ekspløsjon og implosjon - Luftfartøy eller deler fra luftfartøy som faller ned eller rammer ting - Naturskade Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70 Erstatningen beregnes etter selskapets erstatningsregler. - Utilsiktet utstrømming av <ul style="list-style-type: none"> - væske eller gass fra bygningens rørledning - vann, oljeprodukter eller kjølemedia fra øvrige rørledninger Tilknyttet utstyr regnes som del av rørledning - Væske som trenger inn i bygning <ul style="list-style-type: none"> - vann som trenger inn i bygning direkte fra terrenget eller grunnen, når det fører til vannspeil over laveste gulv - væske som trenger inn i bygning fra kloakkledning, overvannsledning eller annen ledning for vann eller fyringsolje - Tyveri jf. straffeloven, fra låst bygning eller låst rom i bygning - Skadeverk jf. straffeloven, i forbindelse med tyveri fra låst bygning eller låst rom i bygning - Ran jf. straffeloven 	<ul style="list-style-type: none"> - Tap av væske eller gass tilhørende produksjon - Skade som skyldes kondens, sopp eller soppspor, råte, virus, prioner, bakterier og andre mikroorganismer, heksesot, kjøledyr, insekter - Tyveri og skadeverk i det tidsrom lokalene er åpne for kunder og publikum
	<ul style="list-style-type: none"> - Driftstap ved bygningsskader hvor sikrede driver virksomhet, dekkes i henhold til valgte vilkår for driftstap. 	

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede/bedriften må gjøre for å forebygge skade

Disse forskriftene gjelder for din bedrift. Hvis de ikke følges, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11

Gjelder for forsikringene: Driftstap

Sikring av bygning og eiendeler.

Gjensidige kan på forespørsel sende forskrifter gitt av andre.

- Bygning og tekniske installasjoner

Sikrede er ansvarlig for at:

Bygningen er lovlig oppført i henhold til gjeldende Plan og bygningslov, med tilhørende forskrifter.

Bygningen driftes og vedlikeholdes i henhold til gjeldende Forskrift om brannforebygging, med veiledning.

Bygning, bygningskomponent eller maskin må ikke utsettes for større belastninger enn den er beregnet for.

- Elektriske anlegg og utstyr

Elektriske anlegg og elektrisk utstyr skal utføres, drives og vedlikeholdes i samsvar med:

Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven), § 2. Elektriske anlegg skal prosjekteres, utføres, drives, vedlikeholdes og kontrolleres slik at de ikke frembyr fare for liv, helse og materielle verdier.

- Teknisk utstyr

Teknisk utstyr skal installeres, brukes og vedlikeholdes i samsvar med leverandørs/producents veiledning. De som betjener/vedlikeholder utstyret må være kvalifisert til dette.

- Parkering/lading av truck

Det skal være minst 2 meter avstand til brennbare materialer, gulvet skal være ubrennbart og det skal være fri høyde til tak.

Produsenten/leverandørens anvisninger skal følges ved lading. Ladekabler skal være uskadet. Egnede slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg ABC 55A håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig.

- Snømåking

For å forebygge og begrense skade ved snøras og snøtyngde, skal snø fjernes fra tak, takrenner, vegger, verandaer og terrasser.

- Oppbevaring av avfall

Innendørs oppbevaring av søppel/avfall skal kun foregå i rom av ubrennbare materialer.

Oppbevaring av brennbart avfall uten permanent tilsyn som ligger fritt eller i container, søppelkasser, papirkurver og lignende skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk. Det samme gjelder plassering av avfallsskur.

Avstand til ovennevnte enheter skal være minst 5 meter fra:

- tak/takutstikk
- brennbar yttervegg
- dører
- vinduer
- andre åpninger i vegg

Brennbart avfall kan likevel oppbevares nærmere byggverk hvis oppbevaring skjer i lukket og låst oppbevaringsenhet konstruert slik at eventuell brann ikke kan spre seg ut av oppbevaringsenheten.

- Lagring

Brennbart materiale lagret utendørs skal plasseres minst 8 meter fra byggverk.

Lagre av trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende der høyden er over 4 meter eller areal større enn 200 m², skal plasseres i minst 25 meters avstand til byggverk.

- Selvantennende materiale

Materialer som kan selvantenne, skal legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk.

- Brannsikring av fritryanlegg i kommersielle kjøkken

Kommersielle kjøkken med fritryanlegg skal, uansett mengde olje som benyttes, ha automatisk slukkeanlegg. Slukkeanlegget skal kunne utløses både automatisk og manuelt. Slukkemiddelet skal være godkjent for olje (spesialslukkemiddel klasse F) og hindre re-antennning etter slukking. Strøm- og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivering av anlegget.

I tillegg til automatisk slukkeanlegg er det krav til manuelt håndslukkeapparat, minimum 6 liter, brannklasse 75F.

Se forøvrig; <http://www.fgsikring.no/>

- Brann og eksplosjonsfarlig stoff

Behandling og oppbevaring av brann- og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med:

Forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009, kapittel 2. Alminnelige bestemmelser og kapittel 3. Plikter i virksomhet med farlig stoff

Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002, kapittel 7. Oppbevaring

Nedgravde tanker og stasjonære overgrunns oppbevaringstanker skal sikres mot lekkasje i henhold til:

Forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009, § 6. Oppbevaring.

- Gassanlegg

Skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i:

Forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff.

Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, brukes, vedlikeholdes, installeres og kontrolleres i henhold til produsentens anvisninger.

Forskrift med veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap vil til enhver tid være å finne på www.dsb.no

- Sikkerhetsforskrift for brannalarm- og slokkeanlegg

Dersom brannalarm- eller slokkeanlegg er enten påkrevd eller montert, eller det er gitt rabatt for, gjelder følgende:

- Utførelse og godkjenning

Anlegget må være prosjektert, utført og godkjent i samsvar med offentlige bestemmelser og FGs gjeldende regler for slike anlegg. For landbrukskunder med anlegg installert før 1.1.2003 gjelder Gjensidiges godkjenningsregler.

- Ansvarshavende

Sikrede skal oppnevne en ansvarshavende for anlegget. Ansvarshavende skal ha nødvendig kompetanse og kunne gjennomføre egenkontroll og ivareta anleggets funksjon og pålitelighet.

- Drift, vedlikehold, kontroll og ettersyn

Anleggets funksjonalitet skal kontrolleres årlig, i henhold til gjeldende FG-regelverk og leverandørens instruksjoner.

Kontrollrapport fra registrert installatør skal kunne fremvises på forespørsel. Mangler og avvik ved anlegget som avdekkes i forbindelse med kontroll og vedlikehold, skal utbedres umiddelbart. Utgiftene til kontroll og vedlikehold skal dekkes av sikrede. Ved behov for utskifting av kjernekomponenter eller utvidelser på anlegget, skal hele anlegget oppgraderes til et system som innehar godkjenning etter gjeldende regelverk.

- Endringer og utvidelser

Det må ikke gjøres bygningsmessige endringer eller andre endringer som endrer anleggets omfang, funksjon eller effektivitet.

- Utkopling av anlegget

Dersom hele eller deler av anlegget midlertidig må utkoples, skal sikrede iverksette tiltak som sikrer at risikoen ikke øker. Utkoblingsperioden skal gjøres så kort som praktisk mulig.

Dokumentasjon på at ovennevnte punkter er oppfylt skal forefinnes i internkontrollsystemet.

(FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd)

- Brannslukkingsutstyr (gjelder kun for landbrukskunder):

- Følgende krav til brannslukkingsutstyr i driftsbygning skal være oppfylt

- bygning inntil 300 m² = minimum 1 apparat, 6 kg type ABC

- bygning inntil 600 m² = minimum 2 apparater, 6 kg type ABC

- bygning 600 m² og større = minimum 3 apparater, 6 kg type ABC.

- alternativt kan brannslange som rekker alle rom i bygningen benyttes. Det skal likevel være minst ett 6 kg ABC apparat tilgjengelig i bygningen.

- Overspenningsbeskyttelse landbruk

Sikrede skal sørge for at hovedinntak på gården er sikret mot overspenning. Vernet skal kontrolleres hvert år (egenkontroll). Eventuelle feil skal rettes umiddelbart.

- Brannalarm ved husdyrhold

Et FG-godkjent brannalarmanlegg skal være installert og i kontinuerlig drift når størrelsen på husdyrproduksjonen medfører krav til system for varsling av brann, ref. forskrifter om dyrehold. Anlegget skal varsle med klokke/sirene både inne og ute, i tillegg til sender som varsler minimum 2 mottakere på SMS og/eller ved oppringning. Anlegget skal kontrolleres årlig av FG-godkjent foretak.

- Ventilasjonsanlegg for grisehus og fjørfehus

Ventilasjonsanlegg som går i kanal over tak i grisehus og fjørfehus skal sikres mot brann på en av følgende to måter:

- Hver ventilasjonsmotor skal ha en temperaturføler tilknyttet et FG-godkjent brannalarmanlegg. Temperaturgrensen skal settes slik at alarm utløses før brannfare oppstår i motoren.

eller

- Hver ventilasjonsmotor skal utstyres med en utkoblingsenhet som løser ut ved for høy temperatur i motoren. Utkoblingsenheten skal ikke kobles inn automatisk etter utfallet.

Arsaken til temperaturalarmen eller utkoblingen skal undersøkes og tiltak gjennomføres.

- Vannskade

Bygning og utvendige vannledninger skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å hindre vannskade ved frostsprengning.

Inn- og utvendige sluk og vannlåser rengjøres jevnlig, minimum 2 ganger per år.

Varer lagres minimum 10 cm over gulv.

Hovedstoppekran i fritidsbolig stenges og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes når bygningen forlates for mer enn tre døgn.

Instruks om dette skal settes opp lett synlig i fritidsboligen.

For bygning som er uten beboelse eller virksomhet, skal hovedstoppekran stenges og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes. For bygninger som er delvis uten beboelse eller virksomhet, skal stoppekran inn til den delen av bygningen stenges og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes.

VVS-arbeider skal utføres av fagkyndig personell.

- Tyveri og hærverk

Bygning, innbo og eiendeler skal være forsvarlig sikret mot tyveri og hærverk. Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst der dette ikke strider mot bestemmelser vedrørende rømningsmuligheter for husdyr. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Der beskyttelsesklasse B0 er angitt i forsikringsbeviset gjelder:

Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Før lokalene forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.

I tillegg gjelder kravene i henhold til beskyttelsesklasse B1, B2 eller B3 der det er angitt i forsikringsbeviset.

Se Forsikringssekskapenes Godkjennelsesnemnds (FGs) regelverk, <https://www.fgsikring.no/regler/innbrudd/b-kravene/>

Eiendeler/varer oppbevart i container sikres med FG-godkjent containerlås eller FG-godkjent hengelås og hengelåsbeslag, minimum klasse 3, som skjuler og hindrer tilgang til hengelåsens låsebøyle.

Kjøretøy/tilhengere/arbeidsmaskiner/deler til arbeidsmaskiner/båter skal være låst når de forlates etter arbeidstidens slutt, dersom disse er utstyrt med låseanordning.

Nøkler til objekter skal bæres av den som rettmessig disponerer nøklene eller oppbevares i låst:

- FG-godkjent verdi- eller sikkerhetsskap eller i låst bygning utenfor forsikringsstedet.
- Verdi- eller sikkerhetsskap skal monteres i henhold til produsentens anvisninger.

- Tyverisikring av innhold i nedgravd tank

Styringsenhet og påfyllingspunkt skal være låst. Det skal føres peilelogg slik at svinn kan oppdages raskt.

Når objektene befinner seg i bygning, godtas sikring av bygningen/lokalet iht. FGs regler for innbruddsbeskyttelse klasse B1, der ikke andre B-krav er angitt.

- Sikring mot overspenninger/strømbrudd/klima for server, hovedmaskin, styringsenheter og telefonsentraler

Utstyret skal, både på strømmett- og signalsiden, være beskyttet mot induerte overspenninger. Vernet skal være FG-godkjent

Utstyret skal være tilkopledd avbruddsfri strømforsyning (online UPS) slik at dette kan tas ned/slås av kontrollert.

Med styringsenhet menes enhet som styrer annet utstyr og som har egen separat strømforsyning

Utstyret skal plasseres slik at det ikke utsettes for skade ved utilstrekkelig eller feilkonstruert klimaanlegg eller unormalt driftsmiljø.

- Datasikkerhet

Det skal tas daglig sikkerhetskopi (backup) av alle virksomhetens data. Sikkerhetskopiene skal oppbevares adskilt fra originaldataene slik at de ikke kan skades ved samme hendelse som når originaldataene skades (i f.eks en nettsky eller i et datasystem som ikke er tilkobledd datasytemet hvor originaldataene er). Verifisering av data på sikkerhetskopier skal foretas minst én gang per måned.

Gjelder for forsikringene: Driftstap

Sikkerhetsforskrift for utførelse av varme arbeider.

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedrom. Rommet skal være adskilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

4.Sikkerhetskrav

- 4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no.
- 4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
- 4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
- 4.4 Egnede slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg/liter håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.
- 4.5 Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet, minimum en time. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
- 4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

5.1 tillegg til punktene over gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

- 5.1 Det er forbud mot bruk av åpen flamme på oppførede og luftede trestak.
- 5.2 Ved bruk av åpen flamme på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt 5.1 skal brennbar isolasjon være beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon. Ved bruk av åpen flamme skal det være en sikkerhetsavstand på minst 60 cm til parapet, gesims, gjennomføringer, sluk og lignende som består av brennbare materialer.

1. Forsikringsavtalen består av

- forsikringsdokumentet
- eventuell avtale ved kollektive forsikringer **og reguleres også av**
- forsikringsavtaleloven (FAL)
- det øvrige lovverket

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter. Spesielle bestemmelser gjelder foran generelle bestemmelser.

2. Norske lover og domstoler

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen. Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol.

3. Garantiordning for skadeforsikringer

Gjensidige er med i en garantiordning for individuelle/private skadeforsikringer som kan bidra dersom selskapet ikke har penger til å betale.

4. Valuta

Priser, erstatninger og renter beregnes og gjøres opp i norske kroner.

5. Grunnpris

Grunnprisen er et fast beløp uavhengig av forsikringsavtalens omfang. Den dekker kostnader til administrasjon og refunderes ikke ved oppsigelse i forsikringsåret.

6. Ettårige avtaler fornyes automatisk

Forsikringen er ettårig og fornyes automatisk for ett år av gangen dersom ikke forsikringstaker sier opp forsikringen. Gjensidige kan endre pris og vilkår hvert år ved hovedforfall.

7. Angrerett i henhold til Angrerettloven

Private forsikringstakere har rett til å angre på inngått avtale om kjøp av forsikring når salget har skjedd per telefon eller internett. Angrefristen er 30 dager for personforsikring og 14 dager for øvrige forsikringer. Fristen løper fra mottatt forsikringsdokument.

Melding om bruk av angrerett må gis innen utløpet av angrefristen. Forsikringen vil da bli avsluttet, og forsikringstakeren vil kun betale forsikringspremie og evt trafikksforsikringsavgift for de dagene forsikringen har vært i kraft.

8. Tidsbegrensede forsikringer

Forsikringer som er avtalt for en tidsbegrenset periode, opphører på avtalt utløpsdato uten ytterligere varsel.

9. Tilgodehavende

Opphører forsikringen i forsikringstiden, beregnes tilgodehavende for gjenstående del av forsikringstiden, så sant ikke annet er angitt i de enkelte forsikringsbevis. Dette gjelder ikke for grunnpris, se punkt 5.

Ønskes beløpet utbetalt, må kontonummer oppgis. For privatkunder må kontonummeret eies av forsikringstager. For næringslivskunder må kontonummer og forsikringstager være knyttet til samme organisasjonsnummer. Tilgodebeløp kan også overføres til annet forsikringsforhold i Gjensidige.

10. Avtalegiro

Betaling via AvtaleGiro forutsetter trekk i henhold til betalingsoversikten. Ved manglende trekk forfaller resterende del av årspremien til betaling

11. Renter

Det beregnes renter ved erstatningsoppgjør i samsvar med forsikringsavtalelovens §§ 8-4 og 18-4.

12. Opphør ved eierskifte

I stedet for forsikringsavtalelovens § 7-2 gjelder: Skifter den ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Gjensidige svarer likevel for forsikringstilfeller som inntreffer innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

13. Automatisk opphør av forsikring på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring

Motorvognforsikringen på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring opphører automatisk ved salg, vraking, tyveri og avregistrering.

14. Trafikksforsikringsavgift til staten

Forsikringsselskapene er pålagt å kreve inn trafikksforsikringsavgift til staten. Trafikksforsikringsavgiften følger ansvarsforsikringen for kjøretøy, og du betaler for den perioden kjøretøyet er registrert.

15. Gjensidiges rett til å si opp forsikringen

Gjensidige kan si opp forsikringen ved manglende betaling, feil eller manglende opplysninger samt ved særlige forhold. I tillegg kan Gjensidige si opp forsikringen dersom forsikringstaker går konkurs eller etter en skade, så sant oppsigelse er rimelig. Dette gjelder ikke livsforsikringer.

16. Svik

Ved svik opphører både rett til erstatning og refusjon av innbetalt beløp, og alle forsikringsavtaler kan sies opp med øyeblikkelig virkning. Allerede utbetalte erstatningsbeløp kan kreves tilbakebetalt.

17. Krig og alvorlige uroligheter

Forsikringen dekker ikke skade på person og ting som skyldes

- krig eller alvorlige uroligheter i Norge
- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i, et område med krig eller alvorlige uroligheter – hvis ikke annet er avtalt skriftlig
- deltakelse i krig

På person-, motorvogn- og reiseforsikringer dekker

- Gjensidige likevel skade på person og ting som skyldes
- krig eller alvorlige uroligheter i utlandet dersom forsikrede allerede befinner seg i et område når det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Forsikringen gjelder da i inntil 6 uker fra dette tidspunkt.

18. Skade ved terrorhandlinger

Ved terrorhandling er Gjensidiges samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 1 milliard pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer innenfor et tidsrom på 48 timer, regnes som samme hendelse. Overstiges fastsatt grense pr. hendelse, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

For følgende objekter/interesser dekkes uansett ikke skade som direkte eller indirekte er en følge av terrorhandling:

- Dammer, tunneler, broer, flyplasser, jernbanestasjoner, kraftverk, bygninger med mer enn 25 etasjer
- Objekter/interesser utenfor Norden

Begrensningene over gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikringer - eller for personskade som går inn under Bilansvarsloven eller Lov om yrkesskadeforsikring.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

19. Farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser m.m.

For personskade under Bilansvarsloven og Lov om yrkesskadeforsikring samt på reise- og personforsikringer dekker Gjensidige skade eller tap som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser, skade eller tap forårsaket av raketter, atomvåpen eller radioaktiv stråling.

For reise- og personforsikringer gjelder følgende begrensning:

Ved skade forårsaket av atomvåpen eller radioaktiv stråling, er samlet erstatningsansvar overfor alle kunder og kravstillere begrenset til kr 500 millioner pr. skadehendelse. Alle skader som skyldes samme hendelse eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som én skadehendelse.

For øvrige forsikringer dekkes ikke slike skader/tap.

20. Jordskjelv og vulkanutbrudd

Gjensidige dekker tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv eller vulkanske utbrudd for:

- personforsikringer med unntak av ulykkeskade som følge av jordskjelv i Norge
- reiseforsikringer
- personskade under Bilansvarsloven
- personskade under Lov om yrkesskadeforsikring

For øvrige forsikringer dekkes ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, ved jordskjelv og vulkanutbrudd.

21. Områder som er underlagt sanksjoner fra FN eller EU

Enhver erstatningsplikt - og andre forpliktelser overfor den forsikrede eller andre rettighetshavere under forsikringen - bortfaller dersom oppfyllelse av forpliktelsen medfører brudd på regelverk som gjennomfører bindende vedtak fattet av FNs Sikkerhetsråd eller restriktive tiltak vedtatt av EUs råd.

22. Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister – FOSS

Alle skader som meldes et forsikringsselskap, kan registreres i Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister. Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over fødsels-, organisasjons- og saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og saksbehandlers initialer for alle skader som tidligere er

meldt på samme kunde - også skader i andre forsikringsselskap. Registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringstaker har innsynsrett ved skriftlig henvendelse til FINANS NORGE, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo eller: firmapost@fno.no

23. Register over livsforsikringer og pensjonsavtaler

Finansnærings Servicekontor har et register over alle livsforsikringer og pensjonsavtaler slik at forsikrede og etterlatte lettere skal finne opplysninger. Det er registrert navn, fødselsnummer, referansenummer og navnet på finansinstitusjonen.

Forsikringstaker kan få innsyn eller reservere seg mot å stå i registeret ved å henvende seg til FNO Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

Se også norskpensjon.no

24. Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier samt spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller Gjensidige krever det. Skjønnets verdifastsettelse er øvre grense for Gjensidiges erstatningsansvar.

Sikrede eller Gjensidige kan kreve erstatningen fastsatt ved skjønn, for fysisk skade på følgende gjenstander:

- Motorvogn, inkludert tilhenger
- Arbeidsmaskin
- Skip og båt
- Bygning
- Innbo, eiendeler og driftsløsøre
- Driftstap inkludert husleietap
- Verdigjenstander

Med unntak av driftstap og husleietap skal skjønnen bare omhandle den fysiske skaden på den forsikrede gjenstanden, ikke andre krav i anledning skaden.

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at underretning er mottatt, å meddele om hvem som velges. Før skjønnen velger skjønnsmennene en oppmann. Hvis en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet har inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnen foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettelsen og besvarer spørsmålene ved avbruddstap uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som

skjønnsmennenes ansettelse medfører.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnet bæres med en halvpart på hver. Ved skjønn overfor privatkunder som gjelder tingskade knyttet til privat forsikring, hvor det er Gjensidige som krever skjønn, betaler Gjensidige alle skjønnskostnader. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

25. Informasjon om behandling av personopplysninger

Behandling av dine personopplysninger er nødvendig for å inngå og oppfylle forsikringsavtalen vi har med deg. Opplysningene behandles ved fornyelse av avtalen, ved skadebehandling og oppgjør og for å administrere kundeforholdet. Vi behandler også dine personopplysninger med grunnlag i vår berettigede interesse. Dette gjelder ved kundeoppfølging og markedsføring, ved markeds- og kundetilfredshetsundersøkelser, ved utvikling av nye og eksisterende tjenester og når vi logger besøk på våre nettsider

Ved klagebehandling, regresskrav og rettslige prosesser, vil vi behandle dine personopplysninger med formål å fastsette, gjøre gjeldende og forsvare et rettskrav. Vi behandler også personopplysninger på grunn av andre rettslige forpliktelser som påhviler foretaket som følge av annen lovgiving.

Dersom behandlingen gjelder særlige kategorier av personopplysninger, som helseopplysninger og opplysninger om fagforeningsmedlemskap som er nødvendig for å inngå avtalen, vil vi be om ditt samtykke til dette.

Automatiserte individuelle avgjørelser brukes ved kjøp av forsikring, og ved skadebehandling. I slike avgjørelser kan profilering inngå. Dersom resultatet av automatiserte individuelle avgjørelser påvirker deg i betydelig grad så har du i noen tilfeller rett til manuell inngripen. I de tilfeller dette gjelder vil du bli informert.

Gjensidige kan gjøre dine personopplysninger tilgjengelige for andre for eksempel internt i konsernet, til tjenesteleverandører og samarbeidspartnere, forsikringsformidlere, andre forsikringsselskaper og til forsikringsselskapenes fellesregistre. Dette gjøres kun i den grad dette er tillatt etter gjeldende lovgivning og ikke i strid med vår taushetsplikt. Der utleveringsplikt til offentlige myndigheter går foran taushetsplikten, vil vi også kunne utlevere personopplysninger uten ditt samtykke.

Dine personopplysninger behandles så lenge du har en forsikring hos oss. Etter at en avtale med oss er sagt opp vil vi lagre opplysningene frem til foreldelsesfrister for de aktuelle produktene er utløpt på grunn av muligheten for fremtidige erstatningskrav som kan tilbakeføres til avtaleforholdet.

Personopplysningsloven gir deg større kontroll over egne personopplysninger. Dette betyr blant annet at du har rett til å be om innsyn, korrigerende eller sletting av dine personopplysninger. Du har i visse tilfeller også rett til å protestere mot behandlingen og rett til å kreve behandling begrenset. Du kan motsette deg behandling knyttet til direkte markedsføring og der behandling er basert på

samtykke kan du tilbakekalle dette. Du har også rett til å få utlevert personopplysninger du har gitt om deg selv, og du har rett til å klage til tilsynsmyndigheter. Du utøver dine rettigheter gjennom eget innlogget område, eller ved å henvende deg skriftlig til oss.

Behandlingsansvarlig er Gjensidige Forsikring ASA, Norge, Schweigaards gate 21, 0191 Oslo, org.nr. 995 568 217. Kontaktadresse er: Gjensidige Forsikring ASA, Postboks 700 Sentrum, 0106 Oslo.

Du kan også kontakte vårt personvernombud på personvernombudet@gjensidige.no eller skriftlig til: Gjensidige Forsikring ASA, v/ Personvernombudet, Postboks 700 Sentrum 0106 Oslo

Du finner vår fullstendige personvernerklæring på www.gjensidige.no, eller du kan få den tilsendt ved å sende inn en skriftlig henvendelse til oss.

Driftstap

I stedet for forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

1. Erstatningsberegning

Driftstapet settes til differansen mellom resultatet av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade og resultatet av driften etter skade.

Resultat av driften uten skade:

- Ved beregning av resultatet av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal resultatet av driften i tilsvarende periode ett år tidligere (sammenligningsperioden) legges til grunn.
- Resultatet av driften i sammenligningsperioden justeres dersom konjunkturer, salgsmuligheter, priser, produksjonsmetoder eller andre driftsforhold er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningsperioden.

Resultat av driften etter skade:

- Sikrede må medvirke til at resultatet av driften i ansvarstiden blir så godt som mulig ved for eksempel utbedring, gjenanskaffelse, flytting til annet lokale, midlertidig omlegging eller innstilling av driften. Gir Gjensidige bestemte anvisninger, må disse følges.
- Kostnader som er nødvendige for redusert omsetning/produksjon, tas med ved beregning av resultatet av driften.
- Medfører slike kostnader nytte utover ansvarstiden, tas bare med det som forholdsmessig er innenfor ansvarstiden.
- I beregningen av driftstapet gjøres fradrag for innsparte kostnader.
- Er Gjensidiges samtykke ikke innhentet på forhånd, regnes kostnader bare med i den utstrekning de påviselig har redusert driftstapet.

2. Fullverdiforsikret driftstap

Dersom sum driftsinntekter er lik eller høyere enn regnskapets sum driftsinntekter siste regnskapsår, erstattes driftstapet fullt ut. Dersom sum driftsinntekter er lavere enn regnskapets sum driftsinntekter siste regnskapsår, erstattes en så stor del av driftstapet som svarer til forholdet mellom dem.

Sum driftsinntekter reguleres ved hovedforfall.

Dersom hovedforfall er mindre enn 4 måneder etter siste regnskapsårs slutt, benyttes foregående regnskapsår.

For nystartede bedrifter tas utgangspunkt i budsjett.

3. Førsterisikoforsikret driftstap

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstakeren og står i forsikringsbeviset. Driftstap erstattes inntil forsikringssummen.

4. Ansvarstid

Ansvarstiden begynner når skaden hindrer driften, senest 12 måneder etter skadetidspunktet.

Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedringen eller gjenoppføringen etter skaden

hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende, men ikke utover 12 måneder regnet fra skadetidspunktet.

5. Karenstid

Driftstapet i avtalt karenstid trekkes fra erstatningsoppgjøret.

Karenstiden begynner samtidig med ansvarstiden.

6. Hva grov uaktsomhet og forsett fra andre betyr for sikrede

Skade ved forsettlig handlinger eller unnlaterer fra daglig leder eller eiere får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlaterer og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.

Skade ved grovt uaktsomme handlinger eller unnlaterer fra daglig leder, eiere eller personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid, eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlaterer og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.